

בלמס אסנת

הרעיון המרכזי: יום המעשים הטובים חושף את האוכלוסייה לפעילות שיכולה להתקיים לא רק ביום אחד אלא מראה להם איך כל יום במהלך השנה יכול להיות כזה – ליצור התחלה של משהו המשכי.

"יום המעשים הטובים" החל כרעיון של אשת העסקים שרי אריסון ומאז הפכה ליום משמעותי מאוד בעשיית טוב. תחילת הדרך הייתה ב-2007 ומאז התפשטה העשייה וגדלה למימדים מרשימים, ב-2016, צוין יום מעשים טובים ב-75 מדינות ברחבי העולם ומעל מיליון איש לקחו בו חלק.

1. מטרת התהליך:

1. החיבור לקהילה – המימד הקהילתי
2. חיבור וחיזוק הקשר בין החינוך לקהילה
3. חיזוק ערכים פרו חברתיים – עזרה לזולת, רגישות לצרכי האחר, אחריות חברתית
4. פיתוח יוזמות חינוכיות – עידוד הילדים לפתח יוזמות חינוכיות
5. פיתוח מיומנויות ניהול עצמי
6. שימוש בחומרים מהסביבה המקומית
7. תוצרת עצמית
8. חיבור למקורות היהודיים
9. ערכים דמוקרטיים – לימוד דמוקרטיה מהי – הבחירה הייתה של הילדים מה יעשה בכסף שייאסף.

2. תיאור התהליך:

המסר העיקרי ביום זה הוא שמעשה טוב יכול להיות כל דבר- החל מחיוך לאדם ברחוב, הזמנה של קרוב משפחה לארוחת צהרים או ביקור בביתו של שכן קשיש ועד להתנדבות בפרויקטים למען החברה והסביבה כגון שיפוץ וצביעת מעונות יום והוסטלים, ניקיון חופים, מפגשים בין דוריים, ימי כייף לאוכלוסיות נזקקות, הקמת גינות קהילתיות ועוד.

ביום מעשים טובים כולם שותפים: נשים וגברים, צעירים ומבוגרים, כולם מתלכדים כגוף אחד, למטרה המשותפת של עשיית טוב למען האחר והסביבה.

כמנהלת מערכת החינוך היה חשוב לי להחדיר לילדים שניתן לעשות פעילויות כיפיות פעם בשנה, פעילות שהיא שלהם, רעיונאית וביצועית. השינוי יגיע משם ולא דווקא מפרויקטים ארוכים לאורך השנה כולה.

היה חשוב להביא יום לתודעה של הילדים אשר סוחפים אחריהם עוד רבים, יום שגורם לילדים להיחשף ולחשוב על האחר, על החלש, יוזמות שיכולות להביא גם לפעילויות מתמשכות, פעילויות שיתחילו רצף של מפגשים ויזמויות בין האוכלוסיות השונות.

אני כאשת חינוך יוזמת מידי שנה ביום המעשים הטובים פעילות של הילדים בה הם מקימים יריד שלם עם רעיונות שלהם, יצירות שלהם, בית קפה, מכירת בגדים יד שנייה, עציצים ועוד.

אוספים כסף ובוחרים בצורה דמוקרטית מטרה שלשמה הילדים היו רוצים לתרום את הכסף

בשנה שעברה החליטו הילדים לרכוש משחקים לגן ילדים להורים מעוטי יכולת שאין באפשרותם להחזיק את ילדיהם בשעות אחה"צ בבית.

השנה בחרו הילדים לרכוש משחקים למחלקת ילדים בבית חולים סורוקה – ביקשנו מסורוקה משחקים שהם צריכים ורכשנו על פי בקשתם, המדריכות לקחו נציגי ילדים ונסעו למחלקת ילדים עם המשחקים – תחושת סיפוק אדירה.

מעבר לכך שהפעילות גרמה לילדים ללמוד ולחקור היא גם נתנה לילדים הזדמנות ליצור קשרים עם הקהילה ולעבוד בקבוצה, זוהי למידה אמיתית.

אני בהחלט חושבת שרצוי שאני ייזום המשכיות לפעילות הזו במשך השנה על מנת ליצור רצף וכמובן תרומה משמעותית של הילדים לסביבה, לאחר ולקהילה.

תהליך הכנה – חשיבה משותפת עם המדריכים, סיעור מוחות,

שיחה עם הילדים על הפרויקט וקבלת רעיונות מהם

הצבעת דמוקרטיה עם הילדים – מה נעשה בכסף שנאסף?

גיבוש הרעיונות וכיצד מביאים את זה לידי ביצוע – הכנת מגנטים, הכנת חמוצים (מירקות שבגינה הקהילתית), מכירת מיץ תפוזים – נסיעה משותפת לפרדס הקיבוץ וסחיטת המיץ

הכנת עוגות.

פרסום מסיבי בקיבוץ – שלט ענק בכניסה לחדר אוכל, סמסים בכל קבוצה אפשרית, הודעות בקהילנט

רוב המצפן הערכי קיים –

ערבות הדדית בראש ובראשונה

ראה וחדש – אין פה מוטיבים יהודיים קלאסיים אך ישנם ערכים כגון:

ואהבת לרעך כמוך, עזרה לזולת, כי יהיה בך אביון לא תאמץ את לבבך, כי פתח תפתח את ידך לו

דמוקרטיה פעילה – אחריות חברתית לביצוע המשימות הרבות, אחריות כלפי האחר.

משימתיות

מעורבות בחברה

חקלאות – תפוזים מהשדה, ירקות מהגינה.

שותפות קהילתית – קהילה רב דורית – הוזמנו כל תושבי הקיבוץ מקטן ועד גדול.

שיתופיות – כל מערכת החינוך לקחה חלק בזה, הילדים, ההורים, תושבים הייתה תחושת חג ביום הזה

3. אילו הזדמנויות פתח – ההזדמנות הראשונית היא להפוך את יום המעשים הטובים לתהליך חינוכי שמשתף את כל הילדים.

הזדמנות להביא דברים טובים ובעיקר להעלות לתודעה נושאים שנחקים הצידה.

הזדמנות לשיתופי פעולה מערכת החינוך מול ההורים, מול הסבים ומול הקהילה בה הם חיים.

נראות ציבורית של עשיית ילדים.

למידה וחקירה של הילדים.

תרומה משמעותית של הילדים לסביבה.

האתגרים העומדים בפנינו הם ההמשכיות של יום אחד לכדי אורח חיים לכדי הבנה והטמעה בילדינו.

4. אפקט פיגמליון בחינוך – ציפיות שאנחנו משדרים לילדינו, ציפיות ישירות וציפיות עקיפות.

הציפיות שיש לנו מילדנו גורמות להם באופן לא מודע להתנהג על פיהם.

הציפייה שלנו כמבוגרים שילדנו יראו את האחר ואת הצורך בעשייה לא תמיד מדוברת אך בעזרת יום כזה שנעשה בצורה חווייתית ובצורה של שיתוף הילדים ממקום שווה ודמוקרטי גורמת לילדים להבין ולהתנהג כמצופה מהם.

תיאוריית האני במראה של קולי – האחרים המשמעותיים לנו מביאים סוג של מראה

כלומר האדם מביט במראה (כלומר על החברה) ומבין ממנה את ההתנהגות המצופה ממנו. האדם קולט מסרים מהחברה כל הזמן ומתנהג על פי הבנתו את המסרים הללו. למעשה טען קולי, כי האופן בו אנו מפרשים את התגובות החברתיות הוא זה שקובע את דרך התנהגותנו.

5. מהו אתגר? לפי מילון אבן-שושן, אתגר הוא "דבר או רעיון המגרים רצונו של אדם, או ציבור, להתמודד איתם או להתגבר עליהם".

יש ללכת לכיוון העשייה, הנאה, הרמוניה.

הדבר תלוי אך ורק בנו ובתודעה שלנו. יש פוטנציאל לכל דבר. התודעה שלנו היא הקובעת. השקעה במשאב האנושי, שהוא התשתית החשובה ביותר בכל אחד מאתנו. אנו נגדל אם נרגיש

שלמים, מאושרים ומסופקים. ילדים יצמחו להיות טובים יותר ומתחשבים יותר אם אנו המבוגרים
ניתן להם את המרחב לבטא את עצמם, ליצור, לתרום, להיות פתוחים, מפרגנים, סומכים,
ישירים, נהנים, אוהבים ומעצימים.
אנו המבוגרים צריכים לטעת בילדינו את הזרעים, את הנתינה, ניתן משהו היום הדבר יחזור
אלינו בעתיד.